

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ В ДЕРЖАВІ

©2022 РИБЧУК А. В., ЯХИМЕЦЬ Ю. М.

УДК 339.727.22
JEL: E22; F21; O16

Рибчук А. В., Яхимець Ю. М. Проблеми формування інтегрованого інвестиційного клімату в державі

У статті досліджено необхідність, передумови та соціально-економічні фактори формування інтегрованого інвестиційного клімату в державі. Зазначено, що становлення комплексного, сприятливого інвестиційного клімату є ключовим чинником у формуванні механізму залучення інвестицій в економіку країни. Узагальнено різні підходи до групування факторів формування інвестиційного клімату, що дозволило уточнити та розширити їхню класифікацію за різними ознаками: джерелами виникнення, залежності від суб'єктів діяльності, привабливості, спрямованості впливу, тривалості впливу, сфер формування, передбачуваності та керованості, способу вираження, ступеня деталізації, значущості, ступеня інтенсивності змін. Показано, що інвестиційний клімат характеризує ступінь інвестиційної привабливості держави для потенційного інвестора та представлений двома складовими: інвестиційним потенціалом та інвестиційними ризиками. Підкреслено, що основні економічні відносини, що виникають між суб'єктами інвестиційної діяльності у процесі формування інвестиційного клімату в економічній системі, є сукупністю взаємопов'язаних відносин між державою, бізнесом і населенням, що виникають у сфері виробництва та споживання створеного продукту. Використано системний і ризиковий підходи до аналізу інвестиційного клімату, при цьому останній оцінюється з позиції ймовірності втрат інвестицій і дозволяє не лише оцінити привабливість території для інвестування, але й зіставити рівень ризику, властивий новому об'єкту вкладення інвестицій. Підтверджено, що ефективна економічна політика держави сприяє формуванню комплексного інвестиційного клімату, який мобілізує власні фінансові ресурси країни, міжнародний підприємницький і позиковий капітал, їхнє подальше вкладення в національну економіку, забезпечуючи таким чином її економічний розвиток.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційний клімат, інвестиційне середовище, інвестиційний потенціал, інвестиційна активність, інвестиційна політика, інвестиційні ризики.

Рис.: 1. **Табл.:** 1. **Бібл.:** 16.

Рибчук Анатолій Васильович – доктор економічних наук, професор, професор кафедри математики та економіки, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка (вул. Івана Франка, 24, Дрогобич, 82100, Україна)

E-mail: rav957@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5130-2442>

Яхимець Юрій Михайлович – аспірант кафедри математики та економіки, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка (вул. Івана Франка, 24, Дрогобич, 82100, Україна)

E-mail: yuriy.yakhymets@gmail.com

UDC 339.727.22
JEL: E22; F21; O16

Rybchuk A. V., Yachymets Yu. M. Problems of Formation of the Integrated Investment Climate in the Country

The article explores the need, prerequisites and socioeconomic factors for the formation of an integrated investment climate in the country. It is noted that the establishment of a comprehensive, favorable investment climate is a key factor in the formation of a mechanism for attracting investments into the country's economy. Various approaches to the grouping of factors of formation of the investment climate were generalized, allowing to closer define and expand their classification according to various criteria: sources of occurrence, dependence on the subjects of activity, attractiveness, direction of influence, duration of influence, spheres of formation, predictability and controllability, method of expression, degree of detailization, significance, degree of intensity of changes. It is demonstrated that the investment climate characterizes the degree of investment attractiveness of a country for a potential investor and is represented by two components: investment potential and investment risks. It is emphasized that the main economic relations arising between the subjects of investment activity in the process of establishment of investment climate in the economic system are an aggregate of interrelated connections between the country, business and the population arising in the field of production and consumption of the created product. Both system and risk approaches to the analysis of the investment climate were used, while the latter was estimated from the standpoint of the probability of investment losses and allowed not only to assess the attractiveness of the territory for investment, but also to compare the level of risk inherent in the new investment object. It is justified that the effective economic policy of the country contributes to the establishment of a comprehensive investment climate that mobilizes the country's own financial resources, international entrepreneurial and borrowed capital, their further investing in the national economy, thus ensuring its economic development.

Keywords: investments, investment climate, investment environment, investment potential, investment activity, investment policy, investment risks.

Fig.: 1. **Tabl.:** 1. **Bibl.:** 16.

Rybchuk Anatoliy V. – D. Sc. (Economics), Professor, Professor of the Department of Mathematics and Economics, Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University (24 Ivana Franka Str., Drohobych, 82100, Ukraine)

E-mail: rav957@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5130-2442>

Yachymets Yury M. – Postgraduate Student of the Department of Mathematics and Economics, Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University (24 Ivana Franka Str., Drohobych, 82100, Ukraine)

E-mail: yuriy.yakhymets@gmail.com

Досягнення сталого та ефективного рівня розвитку вітчизняної економіки передбачає виявлення, використання та розвиток певних умов, які формують сучасну модель соціально-економічних відносин. Серед домінуючих чинників її розвитку особливе місце займає створення привабливого інвестиційного клімату та сприятливих умов реалізації інвестиційно-інноваційного процесу через порівняльну діагностику інвестиційної привабливості територій та розробку напрямів державного регулювання як способу досягнення їх ефективного розвитку. При цьому кожен структурний рівень економіки слід розглядати як економічну систему, що має свої характерні особливості. Це дозволить підвищити науковий потенціал оцінки попередніх періодів розвитку економіки на всіх рівнях, скоригувати вітчизняну економічну політику в бік недопущення помилок і посилення її ефективності. Інвестиційне середовище є тим показником, що відображає загальне становище всередині країни, розмір національного доходу, привабливість для інших держав.

Дослідженням інвестиційного клімату та факторів, що визначають його вплив і сприяють економічному зростанню країн займаються зарубіжні та вітчизняні вчені, які аналізують економічні відносини, що виникають між суб'єктами інвестиційної діяльності у процесі формування інвестиційного клімату в державі. Дану проблематику у своїх працях розглядають відомі зарубіжні вчені: І. Александер [12], П. Болтон [13], Н. Ванг [13], С. Вісмара [16], Дж. Еберлі [12], М. Рогні [15], А. Сімсек [15], М. Хірдініс [14], А. Шлейфер [15]. Багато українських дослідників аналізують проблеми формування інвестиційного клімату як фактора конкурентоспроможності національної економіки а саме: В. Білань [2], Н. Бурлака [1], Н. Гавловська [2], В. Гарбузюк [2], О. Копил [4], П. Кореньюк [4], І. Мошляк [5], К. Паливода, Т. Ріпа [8], К. Сидоренко [10], Ю. Ткаченко [9], О. Чернюк [10], Ю. Швець [11] та інші. Однак на сьогодні ще залишилися питання, які потребують подальшого дослідження та висвітлення.

У більшості публікацій українських учених аналізуються питання сутності, передумов та факторів формування сприятливого інвестиційного клімату в державі. Частина авторів акцентує увагу переважно на організаційно-економічних факторах і нормативно-правовому забезпеченні інвестиційного клімату. Водночас недостатньо досліджено імперативи формування комплексного, інтегрованого характеру інвестиційних процесів та функцій держави щодо забезпечення сприятливого інвестиційного клімату в національній економіці.

Метою статті є аналіз чинників та факторів формування сприятливого, інтегрованого інвестиційного клімату в національній економіці.

Ідеального інвестиційного клімату немає в жодній країні світу, а тому для досягнення суттєво-

го економічного зростання та вирішення соціальних проблем зовсім не обов'язково добиватися високих показників хоча б за одним аспектом інвестиційного клімату. Особливості формування переваг інвесторів та характер впливу на них стану інвестиційного комплексу показують, що прогресу можна досягти шляхом вирішення основних проблем, котрі обмежують діяльність інвесторів, що спонукало б їх до інвестування та надання підтримки процесу перетворень з боку керівництва держави. Тому для досягнення адекватного сучасного рівня розвитку інвестиційної теорії, визначення ролі інвестицій в економічній системі необхідно враховувати їх макро- та мікро-економічні аспекти, форми здійснення, напрями використання ресурсів, що вкладаються, і вирішувати це через інвестиційні завдання. Інвестиції, будучи загальносистемним фактором економічного зростання та головною умовою сталого соціально-економічного розвитку, за своїм обсягом і динамікою не відповідають сучасним вимогам інноваційного поступу та стратегічним орієнтирам процесу модернізації економіки країни, тому актуалізується питання про розвиток механізмів управління інвестиційною політикою, що забезпечує стабільний, але гнучкий інвестиційний клімат у державі [4, с. 58].

Досвід розвинених країн доводить, що модернізація економічної системи, прискорення темпів економічного зростання та, як наслідок, підвищення міжнародної конкурентоспроможності країни можливі, зокрема, на основі залучення іноземних інвестицій. Зарубіжні капіталовкладення привабливі для реципієнта в тому випадку, якщо вони є прямими інвестиціями, в тому числі у фінансування інфраструктурних проектів, що скоротить навантаження на державний бюджет, передачу нових сучасних технологій, котрі дозволять диверсифікувати експорт і розширити виробничу базу [12, р. 14], Портфельні іноземні інвестиції, хоч і є спекулятивними вкладеннями, також роблять внесок у розвиток фінансової системи країни, формування відсутніх похідних фінансових інструментів, які, своєю чергою, дозволяють як національним, так і іноземним інвесторам страхувати фінансові ризики та стимулюють додаткові капіталовкладення в економіку держави. Залучення іноземних інвестицій вимагає формування сприятливого інвестиційного та загального ділового клімату країни.

Привабливість інвестиційного клімату в державі найбільш наочно демонструє зміна динаміки прямих іноземних інвестицій, яка вважається індикатором рівня довіри та рейтингу країни. Інвестиційна активність іноземних інвесторів в Україні останні вісім років має тенденцію до зниження, про що свідчать обсяги іноземного інвестування [6] (табл. 1).

Важливим завданням інвестиційної політики будь-якої економічної системи є створення умов для

Динаміка прямих іноземних інвестицій в Україну та з України за 2017–2022 рр., млн дол. США

Обсяг прямих іноземних інвестицій	Рік					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Притік ПІІ в Україну	2202	2355	1711	-868	6687	-210
Відтік ПІІ з України	8	-5	0	82	-198	81
Сальдо (+ / -)	+2194	+2360	+1711	950	+6885	-291

Джерело: складено за даними [6].

ефективних вкладень у її економіку, заснованих на відкритості, ясності, простоті й об'єктивності інвестиційного процесу, доброзичливості по відношенню до інвесторів, визнання їх рівноправності та необхідності підтримки. Сукупність природно-географічних, соціальних, політичних та інших умов, що забезпечують підтримку, виробництво та розширення суспільного та індивідуального капіталу, формує інвестиційний комплекс економічної системи [5, с. 67], Ступінь сприяння такого комплексу для інвесторів визначає подальші напрями вкладення капіталу та характеризується поняттями «інвестиційний клімат» та «інвестиційна привабливість» економічної системи. Інвестиційний клімат характеризує ступінь інвестиційної привабливості території для потенційного інвестора та представлений двома складовими: інвестиційним потенціалом території та її інвестиційними ризиками. Інвестиційна активність, яку прийнято останнім часом включати у вигляді структурного елемента інвестиційного клімату та на основі якої будується відмінність двох термінів – «інвестиційний клімат» та «інвестиційна привабливість», є лише показником, що оцінює ефективність державної влади у створенні сприятливих умов для інвестора [2, с. 129].

Необхідно розмежовувати поняття інвестиційного клімату та привабливості економічних систем як загальної характеристики сприяння обстановки та суб'єктивної оцінки конкретним інвестором параметрів розвитку економічної системи. Під *інвестиційним кліматом* слід розуміти стан готовності суб'єкта господарювання (сукупність значень соціально-економічних, політичних, правових, соціокультурних і фінансових параметрів, що найбільш повно характеризують суб'єкт) у широкому сенсі до інвестування. Під *інвестиційною привабливістю* у вузькому значенні слід розуміти інтегральний результат відображення динаміки, поточного стану «господарюючого суб'єкта» та його прогнозу на систему переваг інвестора щодо вибору об'єкта інвестування. Під інвестиційною привабливістю в широкому розумінні розумітимемо систему соціально-економічних, політичних, фінансових та управлінських відносин, що виникають з приводу доцільності інвестування в певний «господарюючий суб'єкт».

Інвестиційна привабливість є багатовимірною, багатофакторною економічною категорією [1, с. 39]. Узагальнення різних підходів до групування факторів дозволило уточнити та розширити класифікацію факторів за різними ознаками: джерелами виникнення; залежністю від діяльності людей; привабливістю; спрямованістю впливу; тривалістю впливу; сферами формування; передбачуваністю та керованістю; способом вираження; ступенем деталізації.

Формування сприятливого інвестиційного клімату є ключовим чинником у формуванні механізму залучення інвестицій в економіку тієї чи іншої держави. Оцінка інвестиційного клімату ґрунтується на аналізі факторів, що визначають інвестиційний клімат і сприяють економічному зростанню. В основному виокремлюються три основні групи факторів, які є найважливішими для інвесторів при ухваленні рішення щодо здійснення інвестування: соціально-економічна політика країни щодо ПІІ; заходи щодо полегшення ведення інвестиційного бізнесу; економічні чинники. Заходи щодо полегшення діяльності інвестиційного бізнесу швидко поширюються як засіб у конкурентній боротьбі за залучення інвестицій. Більше того, вони стають все більш витонченими та спрямованими дедалі в більшому ступені на індивідуального, конкретного інвестора [9].

В основі формування інвестиційного клімату розглядаються економічні умови, характерні для поточного стану конкретної національної економічної системи, що виявляються в абсолютних крайніх, середніх значеннях ефективності вкладення грошових та інших коштів, що визначається сформованими відносинами суб'єктів інвестиційної діяльності. Основні економічні відносини, що виникають між суб'єктами інвестиційної діяльності у процесі формування інвестиційного клімату в економічній системі, є сукупністю взаємопов'язаних відносин між державою, бізнесом і населенням, що виникають у сфері виробництва, обміну, розподілу та споживання економічного продукту, що є результатом інвестиційної діяльності. Економічний розвиток національної економіки відбувається на основі традиційних та інноваційних форм забезпечення інвестиційного клімату [11, с. 166].

Системний підхід до аналізу інвестиційного клімату визначає його як сукупність соціально-економічних, фінансових, організаційно-правових, географічних і політичних факторів, що визначають привабливість і доцільність інвестування в ту чи іншу господарську систему. Тому варто враховувати індикатори, які слід оцінювати при характеристиці інвестиційного клімату, називаючи серед них економічне становище та прогноз економічного розвитку, стабільність валютної системи, митний режим, можливість використання робочої сили, ризики втрати інвестицій та доходу.

Водночас використовується і ризиковий підхід до дослідження інвестиційного клімату як сукупності інвестиційного потенціалу та інвестиційних ризиків. Інвестиційний потенціал при цьому оцінюється з урахуванням макроекономічних показників. Інвестиційні ризики оцінюються з позиції ймовірності втрат інвестицій та доходу. До числа ризиків відносять усі його різновиди: економічний, фінансовий, політичний, соціальний, екологічний, кримінальний і законодавчий. Перевагою даного підходу є об'єктивність, а також доступність і впізнаваність кінцевих результатів для іноземних інвесторів у зв'язку з тим, що методика належить до основного спрямування загальноприйнятої у світовій практиці системи моніторингу та оцінки [13]. Ризиковий підхід до аналізу та оцінки інвестиційного клімату представляє інтерес, перш за все, для стратегічного інвестора. Він дозволяє йому не лише оцінити привабливість території для інвестування, але й зіставити рівень ризику, властивий новому об'єкту вкладення інвестицій, з існуючим у звичному для нього режимі ведення бізнесу [14, с. 180].

Важливу роль у формуванні інвестиційного клімату відіграє інвестиційна активність – як кількісна

міра залучення реальних інвестицій в основний капітал. Чинники інвестиційного потенціалу, як і національні чинники, є кількісними характеристиками та ґрунтуються на абсолютних статистичних показниках, властивих економіці. Простежується пряма залежність між зміною та регулюванням зазначених зовнішніх умов та зростанням привабливості національних факторів. Процес взаємодії держави та інвестора проходить через оцінювання останнім клімат-потенціалу та ризиків. Сприятливий клімат приваблює широкий спектр інвесторів – від стратегічних (довгострокові прями інвестиції) до портфельних. Несприятливий клімат найчастіше використовують спекулянти та значно рідше – стратегічні інвестори.

Динаміку індексу інвестиційної привабливості України протягом 2017–2021 рр. наведено на *рис. 1*.

Зависновками експертів Європейської бізнес-асоціації, які проводили дослідження інвестиційного клімату упродовж 2017–2021 рр., індекс інвестиційної привабливості України знаходився на рівні 3 пунктів, але згодом почав послідовно знижуватися, залишаючись у негативній тенденції. Більшість опитаних керівників компаній – членів Асоціації в рамках дослідження «Індекс інвестиційної привабливості України» (62%) вважають поточний інвестиційний клімат несприятливим, ще 34% – нейтральним, і тільки 4% директорів переконані, що інвестиційний клімат сприяє веденню бізнесу в Україні. Інвестиційний клімат упродовж 2021 р. зазнав негативних оцінок підприємців та інвесторів. Виявилося, що 78% опитаних вважають поточний інвестиційний клімат несприятливим, і лише 12% вважають Україну вигідним ринком для нових інвесторів. При цьому серед негативних чинників, що впливають на інвестклімат, на-

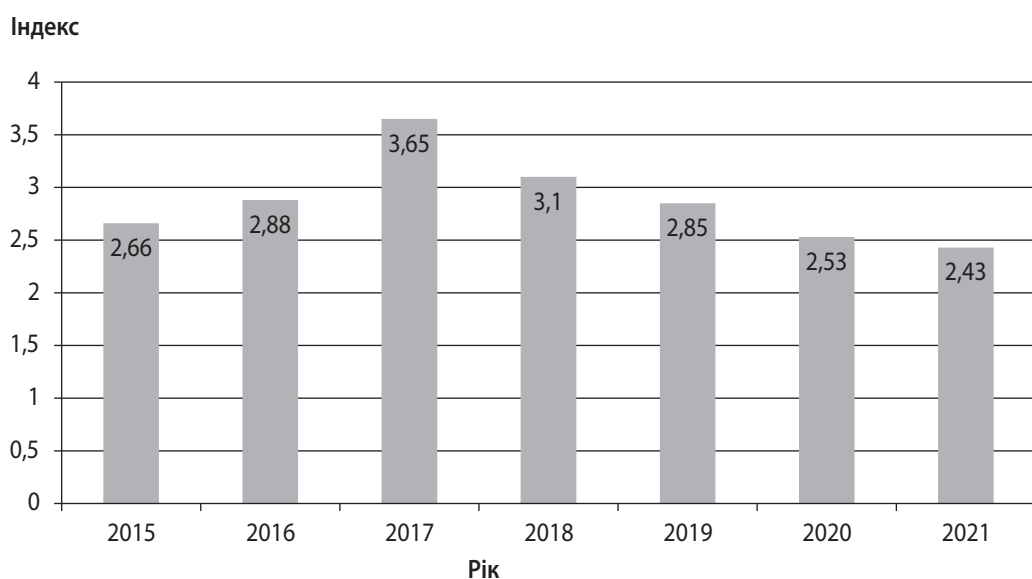

Рис. 1. Динаміка індексу інвестиційної привабливості України за цільовим спрямуванням за 2015–2021 рр.

Джерело: складено за [3, 7].

звані слабкою судовою системою (94% опитаних), високий рівень корупції (91%) та тіньова економіка (75%) [7].

В умовах глобалізації інвестиційний клімат набуває здатності перерозподіляти в національну юрисдикцію інвестиції від розвинених і менш розвинених країн, оскільки глобалізація суттєво розширила можливості інвесторів [14, с. 181]. За повнотою реалізації перерозподільної функції можна зробити висновки про те, наскільки ефективна система заходів державного регулювання і характер інвестицій. Завдання держави полягає в тому, щоб підібрати ефективний набір заходів для залучення пріоритетних для країни інвестицій, щоб зрештою потік інвестицій змінив структуру господарювання. Існує стійкий взаємозв'язок між характеристикою інвестиційного клімату та економічним розвитком держави. Так, ефективна економічна політика держави сприяє формуванню сприятливого інвестиційного клімату, який мобілізує власні фінансові ресурси країни, міжнародний підприємницький і позичковий капітал, їхнє подальше вкладення в національну економіку, забезпечуючи таким чином її економічний розвиток.

Заходи регулювання інвестиційного клімату поділяються, як правило, на два типи – інституційно-правові та фінансово-економічні. Перші – це закони та дії щодо поліпшення якості роботи інститутів для зниження транзакційних витрат інвесторів, що впливають на галузі, окремі фірми, регіони. Їхнім втіленням є різні зони, які користуються перевагами як податкових послаблень, спрощених процедур, доступних кредитів, їм створюються окремі інститути та служби з найкращими менеджерами. Різноманітні заходи щодо зміни інвестиційного клімату повинні взаємодіяти та не суперечити один одному, поєднуватись у моделях регулювання, мають бути перероблені з урахуванням національної специфіки. Несприятливий інвестиційний клімат характеризується малими обсягами капіталів приватних інвесторів, що залучаються; відсутністю стратегічного інтересу в інвесторів до довгострокових фінансових вкладень; відтоком фінансових та інтелектуальних ресурсів, насамперед іноземних; високою часткою спекулятивної активності. При сприятливому інвестиційному кліматі перерозподільна функція працює максимально ефективно, дозволяє залучати інвестиції широкого кола розвинених країн, держав, що розвиваються, і менш економічно успішних країн [16, р. 480].

Існує взаємозумовлений зв'язок між функцією інвестиційного клімату та економічним розвитком національної економіки. Важливим чинником забезпечення необхідних темпів економічного зростання стає взаємозв'язок влади, бізнесу і населення, що володіє синергізмом, у напрямку формування, розвитку та використання інвестиційного клімату, який для будь-якої країни є однією з основних умов економічного розвитку. Сприятливий інвестиційний клімат,

безперечно, стимулюватиме великомасштабні національні та іноземні інвестиції, без яких не зможуть бути вирішені проблеми відродження реального сектора економіки, набуття передового досвіду та технологій. Роль держави у формуванні інвестиційного клімату виражається змістом інвестиційної політики держави. Вона полягає у використанні всіх можливих вітчизняних і міжнародних джерел фінансування, які є складовими частинами будь-якої національної інвестиційної стратегії та можуть сприяти економічному розвитку держави [15, с. 121].

Навіть за наявності позитивних ефектів від реалізації заходів державної підтримки сприятливого інвестиційного клімату низка проблем продовжує стримувати інвестиційні процеси в країні: регуляторна політика, якість правозастосування регулювальних актів; судова система; система бухгалтерського обліку та звітності, яка дозволяє інвесторам реально оцінити ефект на вкладений капітал; обмежений доступ до кредитів; адміністративні бар'єри та свавілля місцевої влади; нестача кваліфікованих кадрів тощо. Окрім цього, виникли нові проблеми, пов'язані з безпосереднім впровадженням державних новацій щодо формування сприятливого інвестиційного клімату – це порушення термінів реалізації заходів, передбачених дорожніми картками, та негативна оцінка окремих проектів нормативних актів, що розробляються підприємцями. Наявність різноманітних складних проблем викликає необхідність удосконалення системи державного управління підвищенням інвестиційної привабливості країни загалом [11, с. 167],

Формування сприятливого інвестиційного клімату, поглиблення сегментації інвестиційного ринку, активізація інвестиційної діяльності, зростаючі можливості компаній потребують ефективних стратегічних та оперативних інвестиційних рішень з боку держави. Знання та практичне використання діючих механізмів та методів ефективної державної підтримки інвестиційної діяльності та їх планомірне вдосконалення дозволять забезпечити необхідний рівень інвестиційної активності в країні та перехід до нової якості економічного розвитку держави. Ефективність механізму формування інвестиційного клімату багато в чому залежатиме від того, наскільки він відповідатиме реалізованим у ході поточних реформ цілям і завданням підвищення інвестиційної активності господарюючих суб'єктів та дієвості державного регулювання в цій сфері.

ВИСНОВКИ

Отже, слід зазначити, що вирішення проблем у галузі інвестиційної політики залежить від її системного аналізу та системних дій щодо залучення інвесторів та подолання сировинного характеру економіки, удосконалення виробничої та транспортної інфраструктури та надання їй інноваційного харак-

теру, підвищення рівня життя населення, підтримки та використання науково-технічного потенціалу, брендування за кордоном, поліпшення інформаційної політики. Тут важливими є як дії державних органів влади, так і активність підприємців, громадських структур та інвесторів.

У процесі формування гнучкого інвестиційного клімату важливу, якщо не домінуючу, роль виконує держава. Аналіз досвіду державної підтримки сприятливого інвестиційного клімату в країні за останні роки став одним із центральних і самостійних макроекономічних завдань, вирішенню якого приділяється підвищена увага з боку державних органів влади, що приводить поступово до оздоровлення інвестиційного клімату в країні. Державне регулювання підвищення інвестиційної привабливості характеризується тим, що посилюється роль держави як гаранта підтримки сприятливого та передбачуваного нормативно-правового режиму господарської діяльності інвесторів, розробляються на державному рівні інститути вдосконалення інвестиційного клімату в Україні. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

- Бурлака Н. І. Розвиток інвестиційної діяльності підприємств України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 8. С. 37–44. DOI: 10.32702/2306-6814.2019.8.37
- Гавловська Н. І., Гарбузюк В. В., Білань В. Ю. Основні тенденції формування інвестиційного клімату з позиції впливу на економічну безпеку держави. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія «Економічні науки»*. 2021. № 6. Т. 1. С. 127–131. DOI: <https://www.doi.org/10.31891/2307-5740-2021-300-6-22>
- Індекс інвестиційної привабливості України. Настрої інвесторів у 1-му півріччі 2021 року. URL: https://eba.com.ua/wp-content/uploads/2021/07/EBA-InvestIndex_1H2021_UKR.pdf
- Коренюк П., Копил О. Концептуальні підходи та методи визначення інвестиційної привабливості національної економіки. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2018. Вип. 2. С. 56–62. DOI: <https://doi.org/10.29038/2411-4014-2018-02-56-62>
- Мошляк І. О. Інвестиційний клімат в Україні та напрями його покращення. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2019. № 2. С. 65–71. DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2019-53-65-71>
- Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
- Офіційний сайт Європейської бізнес-асоціації. URL: <https://eba.com.ua/>
- Ріпа Т. В. Напрями підвищення інвестиційної привабливості України на світовій арені. *Причорноморські економічні студії*. 2021. Вип. 66. С. 63–68. DOI: <https://doi.org/10.32843/bses.66-11>
- Ткаченко Ю. В. Методичні підходи до оцінки інвестиційної привабливості національної економіки. *Ефективна економіка*. 2013. № 9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2343>
- Чернюк О. В., Сидоренко К. В. Пріоритетні галузі для іноземної інвестиційної діяльності в Україні. *Проблеми підвищення ефективності інфраструктури*. 2011. № 29. URL: <http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/PPEI/article/view/239>
- Швець Ю. О. Оцінка інвестиційного клімату в Україні: стан, проблеми та шляхи його поліпшення. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2017. № 12. Ч. 2. С. 165–168. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/12_2_2017ua/37.pdf
- Alexander L., Eberley J. Investment Hollowing Out. *IMF Economic Review*. 2018. Vol. 66. Iss. 1. P. 5–30. DOI: <https://doi.org/10.1057/s41308-017-0044-2>
- Bolton P., Wang N., Yang J. Liquidity and Risk Management: Coordinating Investment and Compensation Policies. *Meeting Papers*. 2017. No. 1703. Columbia University. URL: <https://ideas.repec.org/p/red/sed016/1703.html>
- Hirdinis M. Capital structure and firm size on firm value moderated by profitability. *International Journal of Economics and Business Administration*. 2019. Vol. 7. No. 1. P. 174–191.
- Rognlie M., Shleifer A., Simsek A. Investment Hangover and the Great Recession. *American Economic Journal: Macroeconomics*. 2018. Vol. 10. No. 2. P. 113–153. URL: <https://scholar.harvard.edu/files/shleifer/files/investmenthangover7.pdf>
- Vismara S. Information Cascades Among Investors in Equity Crowdfunding. *Entrepreneurship Theory and Practice*. 2018. Vol. 42. Iss. 3. P. 467–497. DOI: <https://doi.org/10.1111/etap.12261>

REFERENCES

- Alexander, L., and Eberley, J. "Investment Hollowing Out". *IMF Economic Review*, vol. 66, no. 1 (2018): 5-30. DOI: <https://doi.org/10.1057/s41308-017-0044-2>
- Bolton, P., Wang, N., and Yang, J. "Liquidity and Risk Management: Coordinating Investment and Compensation Policies". *Meeting Papers*, no. 1703 (2017). <https://ideas.repec.org/p/red/sed016/1703.html>
- Burlaka, N. I. "Rozvytok investytsiinoi diialnosti pidpriemstv Ukrainy" [Development of Investment Activities of Enterprises of Ukraine]. *Investytsii: praktyka ta dosvid*, no. 8 (2019): 37-44. DOI: 10.32702/2306-6814.2019.8.37
- Cherniuk, O. V., and Sydorenko, K. V. "Priorytetni haluzi dlia inozemnoi investytsiinoi diialnosti v Ukraini" [Priority Sectors for Foreign Investment Activity in Ukraine]. *Problemy pidvyschennia efektyvnosti infrastruktury*, no. 29 (2011). <http://jrn1.nau.edu.ua/index.php/PPEI/article/view/239>
- Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. <http://www.ukrstat.gov.ua/>
- Havlovskaya, N. I., Harbuziuk, V. V., and Bilan, V. Yu. "Osnovni tendentsii formuvannia investytsiinoho klimatu z pozytsii vplyvu na ekonomichnu bezpeku derzhavy" [Main Trends in the Formation of the Investment Climate from the Position of Influence on the Economic Security of the State]. *Visnyk Khmelnytskoho natsional-*

- noho universytetu. Serii «*Ekonomichni nauky*», vol. 1, no. 6 (2021): 127-131.
DOI: <https://www.doi.org/10.31891/2307-5740-2021-300-6-22>
- Hirdinis, M. "Capital structure and firm size on firm value moderated by profitability". *International Journal of Economics and Business Administration*, vol. 7, no. 1 (2019): 174-191.
- "Indeks investytsiinoi pryvablyvosti Ukrainy. Nastroi investoriv u 1-mu pivrichchi 2021 roku" [Investment Attractiveness Index of Ukraine. Investor Sentiment in the First Half of 2021]. https://eba.com.ua/wp-content/uploads/2021/07/EBA-InvestIndex_1H2021_UKR.pdf
- Koreniuk, P., and Kopyl, O. "Kontseptualni pidkhody ta metody vyznachennia investytsiinoi pryvablyvosti natsionalnoi ekonomiky" [Conceptual Approaches and Methods for Determining the Investment Attractiveness of the National Economy]. *Ekonomichni chasopys Skhidnoevropeiskoho natsionalnoho universytetu imeni Lesi Ukrainky*, no. 2 (2018): 56-62.
DOI: <https://doi.org/10.29038/2411-4014-2018-02-56-62>
- Moshliak, I. O. "Investytsiinyi klimat v Ukraini ta napriamy yoho pokrashchennia" [Investment Climate in Ukraine and its Directions Improvements]. *Vcheni zapysky Universytetu «KROK»*, no. 2 (2019): 65-71.
DOI: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2019-53-65-71>
- Oftsiniyi sait Yevropeiskoi biznes-asotsiatsii. <https://eba.com.ua/>
- Ripa, T. V. "Napriamy pidvyshchennia investytsiinoi pryvablyvosti Ukrainy na svitovii arenii" [Directions for Improvement of Investment Attractiveness of Ukraine on the Global Stage]. *Prychornomorski ekonomichni studii*, no. 66 (2021): 63-68.
DOI: <https://doi.org/10.32843/bses.66-11>
- Rognlie, M., Shleifer, A., and Simsek, A. "Investment Hangover and the Great Recession". *American Economic Journal: Macroeconomics*, vol. 10, no. 2 (2018): 113-153.
<https://scholar.harvard.edu/files/shleifer/files/investmenthangover7.pdf>
- Shvets, Yu. O. "Otsinka investytsiinoho klimatu v Ukraini: stan, problemy ta shliakhy yoho polipshennia" [Assessment of the Investment Climate in Ukraine: The State, Problems and Ways Its Improvement]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Serii «Mizhnarodni ekonomichni vidnosyny ta svitove hospodarstvo»*, no. 12, part 2 (2017): 165-168. http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/12_2_2017ua/37.pdf
- Tkachenko, Yu. V. "Metodychni pidkhody do otsinky investytsiinoi pryvablyvosti natsionalnoi ekonomiky" [Methodological Approaches to Assessing Investment Attractiveness of the National Economy]. *Efektivna ekonomika*, no. 9 (2013). <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2343>
- Vismara, S. "Information Cascades Among Investors in Equity Crowdfunding". *Entrepreneurship Theory and Practice*, vol. 42, no. 3 (2018): 467-497.
DOI: <https://doi.org/10.1111/etap.1226>